

PUNKT 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

1.1. Produktidentifikator:	Kalkmørtel 3,5 % - 9,10 %
1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:	Til diverse mureropgaver. Byggebranchen.
1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:	Unicon A/S, Postbox 1978, Islands Brygge 43, 2300 København S, Tlf.: 7010 0590, Fax. 7010 0593 E-mail: info@unicon.dk ; Hjemmeside: www.unicon.dk
1.4. Nødtelefon:	Ring Gifflinjen (Bispebjerg Hospital), tlf. 82 12 12 12 ved uheld/forgiftning. Læger, sygeplejersker og andet sundhedsfagligt personale kan få råd om behandling fra Gifflinjen (Bispebjerg Hospital) på tlf. 35 31 55 55.

PUNKT 2: FAREIDENTIFIKATION

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:	Xi; R36, (DPD-klassificering.) Eye Dam. 1; H318, (CLP-klassificering). <i>Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger.</i>
---	--

2.2. Mærkningselementer:		Farepiktogram Signalord
Indeholder:	Calciumhydroxid.	 FARE
Faresætninger:	Forårsager alvorlig øjenskade. (H318)	
Sikkerhedssætninger:	Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.(P101) Opbevares utilgængeligt for børn.(P102) Bær øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.(P280) VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.(P305+P351+P338+P310)	
Supplerende oplysninger:	Ingen.	

1993-kodenr. (MAL-kode): 00-4 (1993).

2.3. Andre farer: Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
Kan virke stærkt irriterende ved kontakt med hud.
Længerevarende hudkontakt kan medføre ætsninger.

PUNKT 3: SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSTOFFER**3.2. Blandinger:**

Indeholder:

Mørtel er sammensat af sand og kalk (Calciumhydroxid).

Registreringsnummer.	CAS-nr. EF-nr.	%	Kemisk navn:	DSD-klassificering CLP-klassificering	Note:
01-2119475151-45	1305-62-0 215-137-3	3-< 10	Calciumhydroxid	Xi;R37/38-41 Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H335	-
01-2119457610-43	64-17-5 200-578-6	0-<1	Ethanol	F; R11 Flam. Liq. 2; H225	1

1) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler.

Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger.

PUNKT 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER**4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**

Indånding:	Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Hud:	Fjern straks forurenede tøj og skyl huden grundigt med vand. Huden smøres med en fed creme. Ved vedvarende hudirritation, eksem el. lign. søg læge.
Øjne:	Skyl straks med vand uden at gnide i øjet. Spil øjet godt op. Evt. kontaktlinser fjernes. Søg omgående læge. Bliv ved at skylle til lægen overtager behandlingen.
Indtagelse:	Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Hold personen under opsyn. Fremkald ikke opkastning. Søg omgående læge.
Forbrænding:	Ikke relevant.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede: Øjenkontakt kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab. Kan virke stærkt irriterende ved kontakt med hud. Længerevarende hudkontakt kan medføre ætsninger.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig: Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig.

PUNKT 5: BRANDBEKÆMPELSE

5.1. Slukningsmidler:	Ikke brændbart. Slukningsmidler vælges efter omgivelserne.
5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:	Slukningsvand, der har været i kontakt med produktet kan være ætsende (basisk).
5.3. Anvisninger for brandmandskab:	Skal afpasses med omgivelserne - ved større brande anvendes dog normalt fuld beskyttelsesdragt og luftforsynet åndedrætsværn.

PUNKT 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

- 6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:** Undgå kontakt med hud og øjne.
Brug værnemidler.
- 6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:** Spild må ikke udledes til kloak, vandløb, søer og/eller overfladevand..
- 6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:** Spild kan opsamles med skovl og kost eller lignende og kommes i affaldsbeholder. Opsamlet spild kan eventuelt genbruges.
- 6.4. Henvisning til andre punkter:** Se punkt 8 for værnemiddelttype.
Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: HÅNDBETING OG OPBEVARING

- 7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:** Undgå kontakt med hud og øjne.
Undgå indånding af støv ved udkradsning af fuger.
- 7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:** Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.
- 7.3. Særlige anvendelser:** Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER**8.1. Kontrolparametre:**Grænseværdi

Stofnavn	Grænseværdi	Anmærkninger
Calciumhydroxid	5 mg/m ³	E
Ethanol	1000 ppm 1900 mg/m ³	-
Retsgrundlag:	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507, maj 2011, Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer samt senere ændringer. At-vejledning nr. C.0.1., august 2007, Grænseværdier for stoffer og materialer.	
Anmærkninger:	E: Betyder, at stoffet har en EF-grænseværdi.	
Målemetoder:	Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejds-hygiejniske målinger.	

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Vask hænder før pauser, måltider, toiletbesøg, og efter endt arbejde. Brug mild sæbe og vand efterfulgt af fed creme. Skift tilsmudset tøj. Der skal være let adgang til vand og øjenskyllflaske.

Personlige værnemidler

Beskyttelse af åndedrætsorganer: Ikke nødvendigt.
Ved støvende arbejde, f.eks. udkradsning af fuger, brug hel- eller halvmaske med P2 filter.

Beskyttelse af hænder: Brug beskyttelseshandsker af f.eks. nitrilgummi eller neopren.

Beskyttelse af øjne/ansigt: Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm ved risiko for stænk i øjnene.

Beskyttelse af hud: Brug særligt arbejdstøj. Arbejdstøjet skal altid skiftes, når det er tilsmudset i en sådan grad, at der er fare for hudkontakt med produktet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: FYSISK-KEMISKE EGENSKABER**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Udseende:	Fugtig, grålig masse	Damptryk:	Ikke relevant
Lugt:	Ingen data	Dampmassefylde:	Ikke relevant
Lugttærskel:	Ikke relevant	Relativ massefylde:	Ca. 1,8 – 1,9 kg/liter
pH-værdi:	12-13 (Brugsopløsning)	Opløselighed:	Uopløselig i vand
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ikke relevant	Fordelingskoefficient n-oktanol/vand:	Ikke relevant
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval:	Ikke relevant	Selvantændelses-temperatur:	Ikke selvantændelig
Flammepunkt:	Ikke relevant	Dekomponerings-temperatur:	Ikke relevant
Fordampningshastighed:	Ikke relevant	Viskositet:	Ikke relevant
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant	Eksplorative egenskaber:	Ikke eksplosiv
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser:	Ikke relevant	Oxiderende egenskaber:	Ikke oxiderende
9.2. Andre oplysninger	Ingen.		

PUNKT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet:	Ikke reaktivt.
10.2. Kemisk stabilitet:	Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.
10.3. Risiko for farlige reaktioner:	Calciumhydroxid kan angribe metaller og galvaniseret materiale under dannelse af brint, som kan danne eksplosive blandinger med luft.
10.4. Forhold, der skal undgås:	Undgå frost og udtørring.
10.5. Materialer, der skal undgås:	Hold produktet væk fra stærke syrer for at undgå varmeudviklende reaktioner.
10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:	Ingen ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

PUNKT 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger**

Indånding:	Risikoen for indånding af dampe er lav. Produktet er kun tilsat meget små mængder af ethanol (< 1 %) i vinterperioden. Indånding af støv fra tørt produkt kan forårsage irritation af luftvejene.
Hud:	Kan virke stærkt irriterende ved kontakt med hud. Længerevarende hudkontakt kan medføre ætsninger.
Øjne:	Øjenkontakt kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.
Indtagelse:	Indtagelse kan virke stærkt irriterende og medføre risiko for ætsninger i svælg, spiserør og mave.
Langtidsvirkninger:	Hyppig indånding af støv fra tørt produkt gennem meget lang tid kan medføre nedsat lungefunktion og lungesygdomme.

PUNKT 12: MILJØOPLYSNINGER

12.1. Toksicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
12.2. Persistens og nedbrydelighed:	Kalkmørtel nedbrydes ikke biologisk.
12.3. Bioakkumulerings-potentiale:	Kalkmørtel er ikke bioakkumulerbar.
12.4. Mobilitet i jord:	Produktet hærder til en fast immobil masse..
12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:	Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
12.6. Andre negative virkninger:	Produktet kan lokalt hæve pH-værdien i vandmiljøet.

PUNKT 13: FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Spild og rester afleveres til godkendt affaldsmodtager.

Kemikalieaffaldsgruppe: X.	EAK-kode: 17 09 03
-----------------------------------	---------------------------

Når produktet er hærdet kan det behandles som almindeligt byggeaffald.
EAK-kode: 17 09 04 (Blandet bygnings- og nedrivningsaffald).

PUNKT 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt gods.

14.1. UN-nummer:	Ingen.
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Ingen.
14.3. Transportklasse (r)	Ingen.
14.4. Emballagegrupper	Ingen.
14.5. Miljøfarer	Ingen.
14.5. Særlige forholdsregler for brugeren	Ingen.
14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden:	Ikke relevant.

PUNKT 15: OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:	Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.
PR-nummer:	-
15.2. Kemikaliesikkerheds-vurdering:	Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: ANDRE OPLYSNINGER

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:	Udgave 3: Ændringer i alle punkter.
Forklaring til forkortelser:	PBT: Persistent, bioakkumulerende, giftig (Persistent, Bioaccumulative and Toxic). vPvB: Meget persistent, meget bioakkumulerende (very Persistent and very Bioaccumulative). DSD: Stofdirektivet (Dangerous Substance Directive). DPD: Præparatdirektivet (Dangerous Preparation Directive). CLP: CLP forordningen (1272/2008) (Classification, Labelling and Packaging). F: Meget brandfarlig. Xi: Lokalirriterende. Flam. Liq.: Brandfarlig væske. Eye Dam.: Alvorlig øjenskade. Skin Irrit.: Hudirritation. STOT SE: Specifik målorgantoksicitet — enkelt eksponering.
Metode til klassificering:	Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.
R-sætninger:	R11 Meget brandfarlig. R36 Irriterer øjnene. 37/38 Irriterer åndedrætsorganerne og huden. R41 Risiko for alvorlig øjenskade.
H-sætninger:	H225 Meget brandfarlig væske og damp. H315 Forårsager hudirritation. H318 Forårsager alvorlig øjenskade. H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
Krav om uddannelse:	Ingen, men brugeren skal være instrueret i arbejdets udførelse og kende indholdet af dette sikkerhedsdatablad.
Øvrige oplysninger:	Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet på baggrund af de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen (f.eks. datablade og lignende).

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på oplysninger i vores besiddelse på datoen for udarbejdelsen og er givet under forudsætning af, at produktet anvendes under de angivne forhold og i overensstemmelse med anvendelsesmåden specificeret på emballagen eller i relevant teknisk litteratur. Enhver anden brug af produktet, evt. i kombination med andre produkter eller processer, sker på brugerens eget ansvar.

SBHA/ ALECTIA A/S. Vi har flg. adresser: Skanderborgvej 190, 8260 Viby J, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 910, E-mail: sbha@alectia.com
Teknikerbyen 34, 2830 Virum, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001
Sverigesgade 5, 5000 Odense C, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001
Jupitervej 1, 6000 Kolding, Tlf.: +45 88 191 000, Fax: +45 88 191 001 (Made in Toxido®)